

osobně ani svým společným zmocněncem, jest ze spisu jasně vidno. Že žalovaný věděl, s kým obchoduje — jak rekurs na několika místech opakuje — nehraje role. Tato vědomost nemůže propůjčiti neexistujícímu právnímu podmětu právní jsoucnost. Ježto tedy žalující straně chybí první předpoklad procesní způsobilosti, totiž schopnost býti ve sporu stranou, jest tu skutečně jeden z nedostatků v Šu 6 první odstavec c. ř. s. vytčených a jde jen o to, zda bylo možno tento nedostatek podle Šu 6 druhý odstavec c. ř. s. odstraniti. To by bylo možno jen tehdy, kdyby šlo toliko o nesprávné označení žalující strany, ale tak tomu zde není, neboť — jak již odvolací soud podotkl — nevystupuje tu jako žalující strana jednota nepojmenovaných osob (zařizující výbor), při které by bylo možno dodatečně jednotlivé osoby jmenovati, nýbrž výslovně tu vystupuje »akciová společnost«, které však není, takže by tu nešlo jen o odstranění formální vady, neb o nápravu některé z vad v Šu 6 první odstavec vyjmenovaných, nýbrž šlo by tu o nahrazení jedné žalující strany stranou docela jinou, dosud nežalující. To nelze připustiti již z toho důvodu, že — povšechně řečeno — by nebylo vyloučeno, že by se žalovaný s jinou žalující stranou do sporu snad ani nepustil. Právem tudíž odvolací soud rozsudek soudu první stolice i celé řízení jemu předcházející podle Šu 7 první odstavec c. ř. s. zrušil a žalobu odmítl.

Čís. 6625.

Knihovní věřitel jest oprávněn již mimo dražbu disponovati simultanní hypotekou a nemůže knihovní soudce zamítnouti jeho žádost proto, že na jmění vlastníka jedné ze zavazených nemovitostí byl vyhlášen úpadek.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1926, R I 1121/26.)

Ve vložce čí. 1134 obce L. jako vkladbě hlavní a ve vložkách čí. 110, 1357, 1509 a 389 téže obce jako vkladbách vedlejších vázlo zástavní právo pro úvěrovou pohledávku spořitelny v L. 165.000 Kč. Pohledávka tato byla postoupena Spořitelnímu a záložnímu spolku v K. Nemovitosti zapsané ve vložce čí. 1509 byly vlastnictvím Libora M-a, na jehož jmění byl vyhlášen úpadek. Spořitelní a záložní spolek K. žádal na knihovním soudě, by byl povolen převod zástavního práva váz noucího ve vl. čí. 1134 obce L. jako vkladbě hlavní a ve vložkách téže obce čí. 110, 1357 a 1509 jako vkladbách vedlejších za úvěrovou pohledávku spořitelny v L. 165.000 Kč na Spořitelní a záložní spolek v K. a vklad výmazu zástavního práva za část 125.000 Kč této úvěrové pohledávky ohledně vložek čí. 1134, 110, 1357, dále vklad výmazu zástavního práva za část 40.000 Kč téže pohledávky, avšak jen ohledně vedlejší vkladby čí. 1509, konečně vklad výmazu celé pohledávky ohledně vedlejší vkladby čí. 389, ve vkladbě hlavní čí. 1134 a tento výmaz poznamenán ve vkladbách vedlejších. **Knihovní soud** žádostem vyhověl, **rekursní soud** rekursu správce úpadkové podstaty Libora M-a ji zamítl.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud, vyhověv stížnosti správce úpadkové podstaty, zamítl zcela knihovní žádosti z důvodu, že nemovitost vl. č. 1509 patří Liboru M-ovi, na jehož jmění byl vyhlášen úpadek, takže vzhledem k § 13 konk. ř. a § 222 ex. ř. nastaly by, ježto se jedná o simultanní zástavní právo, žádanými vklady takové změny, jimiž by úpadkoví věřitelé mohli býti těžce poškozeni. Dovolací rekurs žadatelů jest oprávněn. Dům vl. č. 1509 byl sice ve vlastnictví Libora M-a a bylo tam vyhlášení úpadku na jeho jmění knihovně poznamenáno. Podle §u 1 k. ř. odnímá se vyhlášením úpadku veškeré jmění (§ 66 konk. ř.) podrobené exekuci volnému nakládání úpadcovu a proto dle § 3 k. ř. jsou právní jednání jeho po vyhlášení úpadku vůči úpadkovým věřitelům bezúčinná. Důsledkem toho a zásady § 29 a 56 knih. zák. ustanoveno v § 13 konk. ř., že vklady a záznamy ve veřejných knihách o nemovitostech mohou býti povoleny a vykonány i po vyhlášení úpadku, řídí-li se pořadí zápisu dnem, který jest před vyhlášením úpadku. Avšak vůči úpadkovým věřitelům jsou bezúčinnými toliko právní jednání úpadcova, jež se týkají úpadkové podstaty (§ 3 (1) k. ř.) a proto též ustanovení § 13 konk. ř. může se vztahovati jen na nemovitosti, tvořící jmění úpadcovo a patřící do úpadkové podstaty. To jest samozřejmé a rekursní soud neprávem dovolává se tohoto předpisu, ačkoliv předmětem všech knihovních zápisů, o něž bylo žádáno, byla pohledávka Spořitelny v L. 165.000 Kč s přísl. Tato pohledávka byla zástavně zajištěna na hlavní vkladbě čis. 1134 a vedlejších vkladbách čis. 110, 1357 a 1509 v L. a č. 389 v Ž. Z těchto nemovitostí patří jen vl. čis. 1509 úpadci, ale pohledávka tam zajištěná není částí úpadkové podstaty. Pohledávka byla převedena postupem na Spořitelní a záložní spolek v K. a převodu nebylo nijak na závadu, že jedna z nemovitostí sloužících za hypoteku patří k úpadkovému jmění. Knihovnímu soudci bylo zkoumati žádost jen s hlediska § 93 a 94 kn. zák. Poněvadž však v tom směru není závady, povolil právem prvý soud knihovní zápisy dle žádosti. Není zcela na místě dovolávati se pro zamítnutí žádosti předpisu § 222 ex. ř. Není sice správné, jak se tvrdí v dovolacím rekursu, že převod pohledávky týká se jen hlavní vkladby. Jen knihovní provedení změn simultanního zástavního práva děje se dle § 112 kn. zák. ve vkladbě hlavní, ale zápis změn platí právně také ve všech vedlejších vkladbách a výmazy musí býti i v nich poznamenány. V projednávaném případě šlo o převod hypotekární pohledávky ve více vložkách váznoucí, o částečný výmaz až na 40.000 Kč ve vložkách čis. 110, 1134 a 1357, takže druhá část 125.000 Kč má váznouti jen na vložce 1509, kteráž právě patří úpadci, a o úplný výmaz na vl. čis. 389. Ale tím nemohou býti úpadkoví věřitelé poškozeni. Jen co zbude ze zvláštní podstaty po uspokojení oddělných věřitelů, připadá do společné podstaty (§ 48 (2) konk. ř.). Může-li věřitel, jehož pohledávka vázne simultanně, žádati při dražbě jiné než poměrné uspokojení své pohledávky ve smyslu § 222 ex. ř., jest jeho právem, by již mimo dražbu volně disponoval se svou simultanní hypotekou. V tom mu nemůže nikdo zabrániti a nejméně knihovní soudce. Stalo-li se tak při rozvrhu dražebního

podání, mají jen zadnější hypotekáři právo žádati náhradu ve smyslu třetího a čtvrtého odstavce Šu 222 ex. ř. Všeobecná úpadková podstata jest obmezena, jak již uvedeno, na zbytek po uspokojení všech oddělných věřitelů. Spočívá-li snad v takovém jednání simultánního zástavního věřitele důvod k odporování nebo popírání, třeba i pro úpadkové věřitele, patří to na spor, nikoli však do úvah knihovního soudu.

Čís. 6626.

Závazek vlastníka zatížené nemovitosti, nahraditi knihovnímu věřiteli útraty kvitance, nevztahuje se na útraty postupu pohledávky. Nebyla-li pro útraty kvitance vložena do knih jistota, nepřechází závazek k jich náhradě na nabyvatele nemovitosti jako hypotekárního dlužníka.

Nárok vymáhajícího věřitele na odměnu za to, že k žádosti dlužníka pořídil sestavení vymáhané pohledávky, nepatří k exekučním útratám.

Přijal-li věřitel částečné placení, jest povinen vydati na ně kvitanci.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1926, Rv I 449/26.)

Manželé Alois a Anna K-ovi prodali Marii H-ové dům čp. 311 kupní smlouvou ze dne 17./31. července 1923 za 40.000 Kč. Na kupní cenu zaplatila jim Marie H-ová 15.500 Kč hotově a zavázala se zbytek 25.000 Kč 5% úrokovati a dala prodaný dům do zástavy pro zbývajících pohledávku 25.000 Kč s 5% úroky. Podle kupní smlouvy bylo vloženo na dům čp. 311 právo vlastnické pro Marii H-ovou a právo zástavní pro pohledávku Aloise a Anny K-ových 25.000 Kč s 5% úroky. Manželé Alois a Anna K-ovi postoupili svou pohledávku 25.000 Kč s 5% úroky žalovanému Vendelínu K-ovi a na základě postupu ze dne 13. srpna 1923 byl vložen postup této pohledávky s úroky na žalovaného. Žalobce zaplatil žalovanému na tuto jeho pohledávku 16.250 Kč a na to postoupil žalovaný postupní smlouvou ze dne 10. března 1925 žalobci část 16.250 Kč s 5% úroky ze své pohledávky výš uvedené, tuto postupní smlouvu vyhotovil zástupce žalovaného Dr. Josef K. k žádosti žalobcově. Smlouvou kupní ze dne 6. února 1925 koupil žalobce od Marie H-ové dům čp. 311 a bylo pro něho 7. května 1925 vloženo právo vlastnické. Žalobce vyhotovil výmazné prohlášení ze dne 6. května 1925 a dal vymazati v pozemkové knize část pohledávky žalovaným jemu postoupené 16.250 Kč, takže vázl na domě pro žalovaného zbytek pohledávky 8.750 Kč s 5% úroky. Žalovaný vedl exekuci na dům čp. 311, před dražbou žádal zástupce strany žalující Dr. B. zástupce strany žalované Dr. K-a, by mu oznámil výši pohledávky žalovaného, pro niž byla exekuce vedena, Dr. K. vyhověl této žádosti, zaslal Dru B-ovi účet vymáhané pohledávky a návrh na zrušení dražebního řízení a účtoval za sestavení účtu s dopisem 20 Kč a za návrh na zrušení dražebního řízení 91.10 Kč. Žalobce zaplatil žalovanému jistinu 8.750 Kč s úroky i útratami celkem 14.520 Kč 70 h a domáhal se na žalovaném vydání výmazné kvitance ohledně zaplacení zbytku pohledávky, což žalovaný odepřel. Žalobu, by bylo uznáno právem, že pohledávka 8.750 Kč váznoucí pro žalovaného na domě čp. 311